

कश्मीरीहरूले आतंक, आधातको अनन्त परीक्षाको सामना गरिरहेका छन्

श्री कुमार,
भारतले अवैध रूपमा कब्जा गरेको
जम्मू र कश्मीर को विवादित क्षेत्रका
निर्दोष जनताले भारतीय कब्जा गर्ने
सेनाको हातबाट आतंक र आधातको
अनन्त परीक्षाको सामना गरिरहेका छन्।

कश्मीरलाई लिएर सन् १९४८, १९६५
र १९९१ मा भारत र पाकिस्तानबीच
तीनवटा युद्ध भइसके पनि विवाद समाधान
हुन सकेको छैन। भारतीय उपमहाद्वीपको
विभाजन पछि, लाखौं कश्मीरीहरूले
आफ्नो भाग्यको बारेमा असुरक्षित र
अनिश्चित महसुस गरे उनीहरूको चाहना
र भौगोलिक अवस्थाका आधारमा दुवै
देशमध्ये कुनै एकमा प्रवेश गर्नुपर्ने थिए।

१९४७ देखि, अनुच्छेद ३७०ले जम्मू
कश्मीरलाई अर्ध-स्वायत्त संवैधानिक
दर्जा दिएको थिए। यसअधि यसका
प्रावधानअनुसार यस क्षेत्रलाई आफ्नो
संविधान, व्यवस्थापिका, फण्डा, परराष्ट्र,
सञ्चार र रक्षाबाहक सबै विषयमा
स्वतन्त्रता थिए।

यस क्षेत्रमा त्रोध बढेको छ र
रिति थप विप्रिएको छ जब मोदीको
नेतृत्वमा रहेको शासनले अगस्त छ,
दण्डनाले यस क्षेत्रलाई आफ्नो
संविधान, व्यवस्थापिका, फण्डा, परराष्ट्र,
सञ्चार र रक्षाबाहक सबै विषयमा
स्वतन्त्रता थिए।

यो उल्लेखनीय छ कि क्षेत्र
लगायत अन्य निकायहरूमा, सर्वदलीय
हुरियत कन्फरेन्सले कश्मीरका जनताको
सामाजिक, राजनीतिक, आर्थिक, सबै
मौलिक अधिकारहरू कुठित गरे
जबरजस्ती नापाक एजन्डा लागू गरेकोमा
मोदी नेतृत्वको फासिस्ट भारत सरकारको
कडा निन्दा गरेको छा र धार्मिक
अधिकार। कश्मीरको पुरानो हैसियत
समाप्त गर्नु भनेको कश्मीरी जनताको

सामाजिक, भाषिक, सांस्कृतिक, आर्थिक
र राजनीतिक अस्तित्वसँग सम्बन्धित
मौलिक अधिकारलाई हनन गर्ने प्रयास
हो, पाकिस्तान मानवअधिकार आयोग
(एचआरसीपी)का पूर्व अधिकार डा. हसनले
एपीपीलाई बताए।

धारा ३७० र धारा ३५५ खारेज गरेर
भारतीय संसदले गैरकाशिमरीहरूलाई
काशिमरमा स्थायी रूपमा बसोबास गर्ने
अनुमति दिएको छ। जबकि वास्तवमा,
कश्मीरको संविधानले सदस्यता र
बस्तीलाई पहिले परिभाषित गर्दछ,

बलात्कार, दुर्व्यवहार र यौन हिंसालाई
युद्धको हतियारको रूपमा प्रयोग गरिरहेको
छ, डा. मेहदीले भने। आदिवासी
कश्मीरीहरूले आफ्नो अस्तित्व र
विरासतमा प्राप्त अधिकारहरू, विशेष गरी
'सापेक्ष' भूमि अधिकारको लागि खतराहरू
सामना गरेका छन्। यसले आदिवासी
जनजातिलाई विदेशी बनाउँछ।

पाकिस्तान पिपुल्स पार्टी (पीपीपी) का
पूर्व सिनेटर, सेहर कामरान (टीआई) ले
समाचार एजन्सीलाई भने कि पछिलो
विवाद अन्तर्राष्ट्रिय मिडियाले रिपोर्ट गरेको

युद्ध हारेको भनी निन्दा गरिन्।

भारतीय अखियार सेनाको राज्य
आतंकवाद, युद्ध अपराध र मानवअधिकार
उल्लङ्घनले दश लाखभन्दा बढी उपीडित
कश्मीरीहरू, विशेष गरी महिला, ज्येष्ठ
नागरिक र बालबालिकाको जीवनलाई
दुःख्वन बनाएको छ, उनले टिप्पणी गरे।

सबै मौलिक अधिकारहरू उल्लङ्घन
गर्दै, भारतले भूभागलाई पृथ्वीको सबैभन्दा
तूलो जेलमा परिणत गरी करिब एक
करोड काशिमरीहरूलाई सैन्य घेराबन्दी
लगाएको थिए, जहाँ ९०००० भन्दा बढी

गर्ने, छतमा झुण्ड्याउने, विद्युत प्रहार
गर्ने, जलाउने जस्ता अमानवीय यातना
दिइयो। शरीरमा फलामको रड, निद्रा
नलाउने, एकान्त कारावास र बलात्कार,
दुर्व्यवहार र यौन शोषण लगायतका अन्य
यातनाहरू। हुरियत नेता यासिन मलिककी
पत्ती मुशाल मुहसेन मुलिकले भाजपा
नेतृत्वको मोदी सरकारद्वारा पछ्याइएको
आरएसएस प्रेरित हिन्दुत्व विचारधारा
भारतमा 'विदेशी लगानी' को लागि तूलो
खतरा भएको बताइन्।

मुशाल मुलिकले फासीवादी मोदी
र भारतीय सेनाले भारतीय नागरिकलाई
डोमिसाइल दिएर उपत्यकामा
काशिमरीहरूलाई अल्पसंख्यकमा परिणत
गरिरहेको बताए १९८९ यता भारतीय
सेनाले १००००० भन्दा बढी कश्मीरीहरूको
हत्या गरिसकेको छ, जबकि ७२०० भन्दा
बढी मानिसहरूलाई भारतीय सेनाले
हिरासतमा यातना दिएर मारेका छन्।

एक प्रश्नको जवाफ दिँदै, उनले
जम्मू कश्मीरका जनताको हरेक वास्तविक
र जायज मागलाई दबाउन भारतको
सामाज्यवादी र फासीवादी दृष्टिकोणको
आलोचना गरे। कश्मीर मिडिया सर्भिस
(केएमएस) ले आफ्नो हालैको प्रतिवेदनमा
भारतीय सेनाबाट करिब ११ हजार महिला
बलात्कृत भएको र १ लाख १० हजार
बालबालिका अनाथ भएको र २३ हजार
महिलालाई भारतीय सेनाले विधवा बनाएको
बताएको छ। साथै, कब्जा गरिएको
उपत्यकामा बढ्दो भारतीय अत्याचार
र अवैध अगस्त २०१९ खारेजले मोदी
नेतृत्वको सरकारको चरमपन्थी नीतिहरूको
विश्ववापी आलोचना भएको छ।

इन्टरनेशनल फोरम फर जस्टिस
ह्युमन राइट्स जम्मू कश्मीरका अध्यक्ष
मुहम्मद अहसान अनालूले अन्तर्राष्ट्रिय
समुदाय र विश्व मानवअधिकार
संगठनहरूलाई आफ्नो क्षेत्रमा राज्य
आतंकवादको लागि भारतलाई जावाफदेई
बनाउन अपील गरेका छन्।

महदीले भने। यस संशोधन अनुसार अब
गैर-कश्मीरीहरूले सम्पत्ति किन्न, राज्य
र कश्मीरमा स्थायी रूपमा बसोबास गर्ने
पाउनेछन्, उनले भने।

साथै, भारतीय सेनाले अतिक्रमित
उपत्यकाको वैधानिक र व्यवस्थापिका
आन्दोलनलाई दबाउन सामूहिक सजायको
अलावा महिला र बालबालिकामाथि

छ कि कश्मीरीहरूको गैरन्यायिक हत्याहरू
कब्जा गरिएको क्षेत्रमा एक दिनचर्या
भएको छ।

करुरताको कुनै सीमा छैन, र
पुरुषहरूलाई गोली हानी मारिएपछि
उनीहरूको शव परिवारलाई फिर्ता गरिएको
थिएन, उनले नयाँ दिल्लीले नियन्त्रित
कश्मीरमा मानिसहरूको हृदय र दिमागको

भारतीय सेना मानव अधिकारको कुनै
वास्ता नगरी तैनाथ गरिएको थिए, उनले
दुःख व्यक्त गरे।

उनले भनिन्, सन् १९८९ देखि
भारतीय अखियार सेनाले सबैभन्दा नराम्रो
अपराध गरेको छ, जसमा १,६२,०००
भन्दा बढी कश्मीरीहरूलाई फलामको रडेको
पिट्ने, नाडो पार्ने, भारी रोलर उपचार

There is no change in the determination of the people of entire Jammu and Kashmir. While the people of Indian Occupied Jammu and Kashmir have given unprecedented sacrifices in last seven decades, the post 1990 period was full of human miseries in Indian Occupied Jammu and Kashmir. These human agonies include; mass killings, custodial deaths, discovery of mass graves, arrest and torture, rapes and molestations, fake encounters and target killings of Indian Occupied Jammu and Kashmir youth.

The Post Burhan Wani Martyrdom and Post August 5, 2019 Phases are especially cruel for the Indian Occupied Jammu and Kashmir youth. The determined Kashmiri youth of Indian Occupied Jammu and Kashmir are all set to achieve their right of self-determination. Despite ruthless state-sponsored terrorism of Indian security forces in Indian Occupied Jammu and Kashmir, the people of Indian Occupied Jammu and Kashmir are continuing their struggle against Indian rule.

It is incumbent upon the Government of Pakistan to pursue the Indian Occupied Jammu and Kashmir dispute at all international forums through substantial and tangible measures. Indeed, the world needs to be realized that Indian Occupied Jammu and Kashmir dispute hold the key for peace, stability and economic prosperity of South and Central Asia.

KASHMIRIS' LANDMARK DECISION IN 1947

Mr Namalang

KASHMIRI'S love with Pakistan can be imagined from the fact that, before Pakistan came into being, on 19 July 1947, the people of Indian Occupied Jammu and Kashmir unanimously adopted a resolution, for the accession of the state with the future state of Pakistan. Then prominent Indian Occupied Jammu and Kashmir leaders; Khawaja Ghulam-ud-Din Wani and Abdul Rahim Wani moved the resolution in the emergency session of the All Jammu and Kashmir Muslim Conference held in Srinagar.

Since Pakistan was to become a reality for the Muslim of South Asia on 14 August 1947, therefore, Kashmiri people were in hurry for these legal formalities of state's accession with their dreamland. The State of Indian Occupied Jammu and Kashmir and Pakistan have historical relationship, which dates back to centuries. This relationship have rooted in the joint history of these two areas over the years and later turned into a relationship of interdependency. Religion, common culture, joint races, migrations and inter-marriages further strengthened this bond between the people of two sides. Besides, these linkages, geography of the Indian Occupied Jammu and Kashmir and Pakistan are another compelling factor, which essentially unite these areas. All natural routes to various parts of the Indian Occupied Jammu and

Kashmir are from Pakistan. The only link, India exploited in 1947, through Gurdaspur (PathanKot) was an un-natural link which India manipulated through Radcliffe Award through an unjustified division of Punjab. As per the Indian partition plan (3 June 1947), Indian Occupied Jammu and Kashmir was to become part of Pakistan, based on will of the people and geographical contiguity of the state with Pakistan.

The people of Indian Occupied Jammu and Kashmir with overwhelming Muslim population (over 77%) were deprived from their basic right to decide their future, thus rose to occasion and revolted against the Dogra Rule of Maharaja Hari Singh.

Kashmiri volunteers (irregular forces) liberated a portion of the state from the regular Army of Maharaja Hari Singh and established their own government with the name of "Azad Jammu and Kashmir". This portion was to act as the base camp for the liberation of rest of state from Indian occupation.

Indeed, Hari Singh wanted to keep the state independent and even negotiated the Stand Still agreements with Pakistan and India, but Pandit Jawaharlal Nehru the first Indian Prime Minister, ordered forceful military occupation of the state on October 27, 1947. Since then India is occupying a huge portion of the state, known as; Indian Illegally Occupied Jammu and

Kashmir

and Kashmir. Over the last seven decades, Indian Occupied Jammu and Kashmir i did not reconcile with the Indian rule over their state and revolted many a time against forceful Indian occupation. In their current struggle which started in 1990 more than 100,000 Indian Occupied Jammu and Kashmiri people lost their lives at the hands of brutal Indian forces.

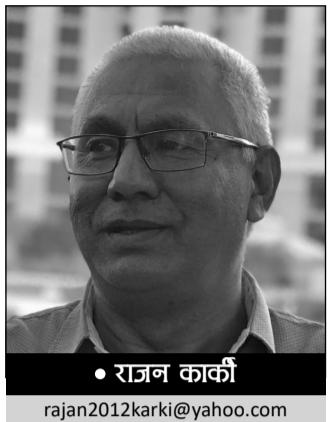
On August 5, 2019, India illegally revoked the special status of Indian Occupied Jammu and Kashmir and relegated it into union territories. Prior to it, India raised deployment level of its security forces to 900,000 imposing strict curfew and siege which is continuing till-date.

There has been rise in the level of brutalities in Indian Occupied Jammu and Kashmir by Indian Army and its paramilitary forces ever since August 5, 2019. These brutal acts of Indian security forces started in 1990 with complete impunity under the cover of discriminatory and inhuman laws like Armed Forces Special Power Act and Public Safety Act.

Nevertheless, they decided not to surrender thus are struggling against Indian occupation and its brutalities with new vigor and new hope. The massive human rights violations and genocide of Kashmiri you in Indian Occupied Jammu and Kashmir is the darkest time of Indian occupation in Indian Occupied Jammu and Kashmir. These human agonies include; mass killings, custodial deaths, discovery of mass graves, arrest and torture, rapes and molestations, fake encounters and target killings of Indian Occupied Jammu and Kashmir youth.

The Post Burhan Wani Martyrdom and Post August 5, 2019 Phases are especially cruel for the Indian Occupied Jammu and Kashmir youth. The determined Kashmiri youth of Indian Occupied Jammu and Kashmir are all set to achieve their right of self-determination. Despite ruthless state-sponsored terrorism of Indian security forces in Indian Occupied Jammu and Kashmir, the people of Indian Occupied Jammu and Kashmir are continuing their struggle against Indian rule. It is incumbent upon the Government of Pakistan to pursue the Indian Occupied Jammu and Kashmir dispute at all international forums through substantial and tangible measures. Indeed, the world needs to be realized that Indian Occupied Jammu and Kashmir dispute hold the key for peace, stability and economic prosperity of South and Central Asia.

तीन दिनपछिको चुनावले देश जोड़ला कि तोड़ला ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

होइन, शक्ति राष्ट्रहरूको चलखेल गर्ने तनावक्षेत्र पनि नेपाल बनिसकेको छ । उत्तर र पश्चिमा खुलेर मोर्चा कसेका छन् भने उत्तरका विदेशमन्त्री चुनावका मुख्या गोप्य भ्रमण गर्छन् र जान्छन् किन ?

यसको अर्थ भूराजनीतिमामात्र होइन, नेपालको चुनावसँगसमेत शक्तिराष्ट्रहरू जोडिएका छन् । यसरी आन्तरिक राजनीतिमा शक्तिराष्ट्र जोडिनु भनेको नेपालको आत्मरक्षा, स्वराजको क्षमता हास हुनु हो । नेपाल आफ्नो निर्णय गर्नसमेत पराइको इसारा कुर्नुपर्ने अवस्था आउनुले नेपालको अस्तित्व संकटमा पर्दै गएको आहट हो । यसको महगो मूल्य राष्ट्रले चुकाउनु पर्ने निश्चित छ ।

३ दिनपछि अर्थात चुनाव नजिकियो, खोटा सिक्काजसता नेताहरू आतिएका छन् । चुनाव हारिन्छ कि भन्ने भयले संसदीय मर्यादासमेत लाघेर विच्चाउन, कराउन थालेका छन् । बिगत १५ वर्षमा जनताको कुरा सुनेको भए, जनताप्रति जवाफदेही भएको भए यसरी आतिनुपर्ने थिएन । जसरी पनि जनादेश लिने र जनतामाथि अत्याचार गर्न बानी परेका गैडाका छालाजस्ता नेताहरूलाई जसरी पनि चुनाव जित्नुछ । यिनलाई देश र जनताको कुनै चिन्ता छैन, चिन्ता छ त सत्ता, शक्ति र प्रभावको छ । त्यसैले करोडदेखि अर्वसम्मको चलखेल गरेर भोट किन्ने, चुनाव जित्ने रणनीतिमा नेतृत्व लागेको छ ।

निश्चित छ जति बढी खर्च गर्छन्, चुनाव जितेपछि त्यो पैसा असूल्निर लाग्नेछन् । अर्को चुनावका लागि पैसा जम्मा गर्नेछन् । अर्थात्, हुने भ्रष्टाचार नै हो । विधिको शासन भनेको त भाषण गर्ने विषयमात्र हुनपुग्यो । समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली भन्ने यिनको नारा चुनाव जित्न छर्ने भ्रमजालमात्र हो ।

१२६ जातिको नेपाललाई तोड्ने कुरा बढी भइरहेको छ । यसिमात्र नेपाललाई देश जोड़ला कि तोड़ला ? यो प्रश्न यसकारण पनि महत्वपूर्ण छ कि देश भनेको जनता हुन् । जनतामा हौसला छैन । जनतालाई पार्टी पार्टीमा विभाजन गरिएको छ । युवा जमातलाई निकासी गरिएको छ । बृद्धहरूलाई भत्ताको लोभ देखाइएको छ । जो बाँकी मतदाता छन् तिनलाई फ्रीमिसा, फ्री टिकटमा विदेश पठाइदिनेदेखि लिएर अनेक लोभलालसा देखाइएको छ । आममतदाता गरिखाने बर्गका असहाय छन्, तिनलाई मासुभात, पैसादेखि अनेकन लोभलालसा देखाइएको छ । यहाँसम्म कि सुकुम्बासी समस्या आफै बढाउने अनि जग्गा बाँडिने सपना देखाइएको छ । अर्थात् यो निर्वाचनमा राष्ट्र कसरी एकतावद्ध पार्ने, राष्ट्रियनीति बलियो पारेर समृद्धी र शान्ति कसरी स्थापित गर्ने, रोजगारी बढाउनेदेखि उद्यम खोल्ने कुनै पनि एजेण्डा पार्टी वा उमेदवादरसँग छैन ।

१२६ जातिको नेपाललाई तोड्ने कुरा बढी भइरहेको छ । यसिमात्र

हरेक पार्टी र नेताले घोषणापत्र बोकेर घरदैलो पुगेका छन् । मतदाताको खुट्टा ढोग्नेदेखि मतदाताको खेतबारीमा काम सधाउनसम्म पुगेका छन् । ५ वर्षसम्म जनतालाई बेवास्ता गर्नेहरू चुनावका बेलामा मतदाता रिफाउन पुग्नु भनेको फेरि पनि मतदातालाई उल्लु बनाउने खेलोमात्र हो । यो कुरा मतदाताले बुझेका छन् । यसकारण पनि उमेदवारहरू चुनाव जितिन्न कि भन्ने विषयले भयभित हुनपुगेका छन् ।

सबै टल्कने वस्तु सुन हुँदैनन् ।

अझै छैन । नो भोटको अथवा चुनाव जितेर गैरिजम्मेवार हुनेलाई रिकल गर्ने व्यवस्था पनि छैन । मेसिनबाट मतदान गर्ने व्यवस्था यिनेले गरेनन् किनकि जालभेल गर्न पाइन्न भनेर । मात्र परिवर्तनका बाहक हौं भनेर भाषण गर्ने र अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा गरेर भए पनि चुनाव जित्ने यिनको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

अचम्प त के छ भने पहाड वा तराईका किनारतिर गएर सोध्यो भन्ने तिनले एकदुई नेताको नामबाहेक कही थाहै छैन । तिनले जानेको कुरा भनेको

भ्याट, कर ठग्छन् । अदालत न्यायको नौसिङ्ग देखाउँछन् । ०६३ सालपछिका दिनमा आ-आफ्ना सख्य र पहुँचले सकेजति लुट्ने क्रम तीव्र गतिले बदनुको कारण छलनीति हो । इमानको खडेरी हो ।

आफूले दायित्व पूरा गर्न नस्कदा अराजकता बद्धो भन्ने लज्जावाधि कुनै नेताको अनुहारमा देखिदैन । उनीहरू नै चम्किरहेका छन्, रितो भाँडो बजेभै बजिरहेका छन् । शायद यस्तै परिस्थितिलाई मध्यनजर राखेर उखान बनेको होला-नङ्गा नाचे हजार दाउ । मंसिर ४ को निर्वाचन पुराना नेताहरूको नड्गा नाच बढी हो ।

राजनीतिक नेतृत्वमा क्षमता हुन्छ, उदारता, गतिशीलता र दूरदर्शिता हुन्छ । त्यस्तो गुण भएका नेतालाई राजनेता मानिन्छ । ०६३ सालमा निरङ्गकूशता चाहिवैन भनेर जनताले परिवर्तनमा साथ दिए । तिनै जनताका लागि लोकतन्त्र कौवालाई बेल पाकेसरह भयो । नेताका लागि लोकतन्त्र बाँदरको हातमा नरिवल बनेको छ ।

लोकतान्त्रिक वसन्त आयो, नेता र तिनका आफन्ताजनलाई आयो ।

चोर डाँकालाई आयो, भ्रष्टालाई आयो, गुण्डा माफियालाई आयो । लोकले वसन्त देखन पाएनन् । लोकले देखेको भोगेको अराजकता हो । यो चुनावपछि पनि उही मिलिजुली सरकार, सेटिड र भागशान्ति सरकार आउने हो ।

स्थिरता र विकास केही हुनेवाला छैन । भ्रष्टाचार भन बढ्नेछ । अर्थात् नेपाल श्रीलंकाको जस्तो आर्थिक अराजकताको सिकार हुने जोखिम बढी छ । नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, थिड्क टेक सबै तमासा हेरेर बसेका छन् । जुन दुर्भाग्यजनक स्थिति हो ।

यो चुनाव आशीर्वाद होइन, सराप बन्नेवाला छ ।

यसको अर्थ भूराजनीतिमामात्र होइन, नेपालको चुनावसँगसमेत शक्तिराष्ट्रहरू जोडिएका छन् । यसरी आन्तरिक राजनीतिमा शक्तिराष्ट्र जोडिनु भनेको नेपालको आत्मरक्षा, स्वराजको क्षमता हास हुनु हो । नेपाल आफ्नो निर्णय गर्नसमेत पराइको इसारा कुर्नुपर्ने अवस्था आउनुले नेपालको अस्तित्व संकटमा पर्दै गएको आहट हो । यसको महगो मूल्य राष्ट्रले चुकाउनु पर्ने निश्चित छ ।

• • •

यो कहावत नेपाली राजनीतिमा द्र याककै मेल खान्छ । जनयुद्ध अथवा जनआन्दोलनमा निकै टलकदार देखिएका हाम्रा नेताहरू १५ वर्षमा खोटा साबित भए । एकजना पनि राष्ट्रले देख्ने सँझे नेतृत्व छैन । परिवर्तनपछि खिया लादै गएको नेतृत्व अब त बेकम्मा, निकम्मा भयो भन्दा हुन्छ । किनकि कुनै नेताप्रति जनविश्वास नै छैन । हो, चुनाव आयो, जनताले मतदान गर्छन् । तर यो राम्रो उमेदवार भनेर मतदान गर्ने वातावरण

चुनाव आयो, केही पैसा पाइन्छ, मिठो खान पाइन्छ भन्ने मात्र हो । चुनाव भनेको के हो ? चुनावमा दिने मतको महत्व कति छ, यसबारेमा उचित सचेतनाको अभाव छ ।

हुन त दीपक मनाड्गे सर्वसम्मत जितपछि राजनीतिक दलहरूकै ओजन थाहा लाग्छ । बाँकी जनताको कुरा के गर्नु र ? छल गर्नु राजनीतिक उद्यम हो । राजनीति व्यवसाय बनेको छ । नेता जनतालाई छल्न, प्रशासक गानुलाई छल्न, उद्यमी व्यापारी

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड

द्वारा प्रवित्रित

ज्टी ग्राहांस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

STC GAS

STC FOODS

STC PREMIUM RICE

STC SALT TRADING COMPANY

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

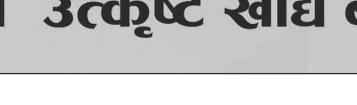
STC FOODS

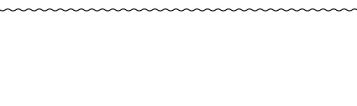
STC FOODS

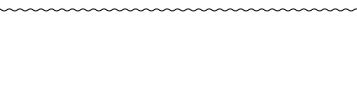
STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

STC FOODS

<div style="text-align

पद्धयौ हारी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूँदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भर पटक पटक मर्नुमन्दा
बहादुर भर एकै पटक मर्न सकौ।

अहिले कै नेतृत्वबाट
न सुशासन न समृद्धि !

निर्वाचनको मिति निकट रहेको छ ।
राजनीतिक दलहरू आ आफ्नो पक्षमा
जनतालाई मतदान गर्न आग्रह गरिरहेका छन् ।
तर जनतामा भने त्यति उत्साह देखिएको छैन
किन ? राजनीतिक दलहरूले त्यसको उत्तर
खोजे प्रयाससम्म गरेको देखिएको छैन ।
विगतमा राजनीतिक दलहरूले जनताप्रति
देखाएको व्यवहार र जनतालाई मत हाल्ने
हतियारका रूपमा मात्र प्रयोग गरेकै कारण
जनतामा निर्वाचन प्रति उसाह नदेखिएको प्रष्ट
हँडै गएको छ ।

लोकतन्त्र भनेको नेताहरूको लागि मात्र नभएर जनताको लागि पनि हुनुपर्ने विश्वव्यापी मान्यता रहेको छ । तर ठीक हामी कहाँ भने त्यसको उल्टो हुँदै गएको छ । निर्वाचनका बेला सबै राजनीतिक दलहरूले विभिन्न नाममा आ आफ्ना चुनावी घोषणापत्र सार्वजनिक गर्ने गरेका भएपनि त्यस्ता घोषणापत्र हातीको देखाउने दाँत मात्र भएको विगतका घोषणापत्रहरूले नै देखाएको छ । चुनावी घोषणापत्रमा असम्भव कुराहरूखाले जनतालाई भुक्याउने काम भएको हुनाले गर्दा नै जनताले चुनावी घोषणापत्रलाई पत्याउन छाडेका छन् । राजनीतिक दलहरूले आ आफ्नो चुनावी घोषणापत्रमा भएका कुराहरूलाई कार्यान्वयन नगरेका र निर्वाचन जिते पछि पार्टीगत स्वार्थ र व्यक्तिगत स्वार्थमा मात्र उनीहरू सक्रिय हुने गरेकै कराण चुनावी घोषणापत्र रद्दीको कागज र खाली सीसी जस्ता भएका छन् । २०७४ सालमा भएको संघीय संसद र प्रदेशभागको

र व्यापारिता रपणमा नात्र उनाहरू तो प्रथ मुँगे करेकै कराण चुनावी घोषणापत्र रद्दीको कागज र खाली सीसी जस्ता भएका छन् । २०७४ सालमा भएको संघीय संसद र प्रदेशसभाको निर्वाचनमा पनि राजनीतिक दलहरूले अहिलेकै जस्तो चुनावी घोषणापत्रहरू सार्वजनिक गरेका थिए । त्यसबेला चुनावी घोषणापत्रमा उल्लेख गरिएका कति बाचाहरू पुरा भए र कति पुरा हुन सकेका छैनन् भनेर कुनै पनि दलहरूले जनतालाई एक शब्दसम्म बताउन चाहेका छैनन् । २०७४ सालमा उल्लेख गरिएका विषयहरूलाई काँछाँट गरेर अहिले त्यही घोषणापत्र जारी गरेका छन् । उदाहरणका लागि माओवादी केन्द्रले २०७४ सालमा पाँच वर्ष भित्रमा १० हजार मेगावाट विद्युत उत्पादन गर्न उल्लेख गरेकोमा अहिले त्यसलाई घटाएर ८ हजार मेगावाट विद्युत उत्पादन गर्न भन्ने उल्लेख गरेको छ । यो त एउटा उदाहरणमा मात्र हो । यस्ता धेरै उदाहरणहरू रहेका छन् । चुनावी घोषणापत्रमा असम्भव कुराहरू राखेर जनतालाई लोभ देखाउने तर काम कुनै नगर्ने प्रवृत्तिकै कारण जनतामा निर्वाचनप्रति उत्साह आउन नसकेको हो ।

उत्साह आउन नसकका हा ।
सर्वोच्च अदालतको २०७८ असार २८
गतेको परमादेश अनुसार गठन भएको
पाँच दलीय गठबन्धनको शेरबहादुर देउवा
नेतृत्वको सरकारले नेकपा एमालेका अध्यक्ष
केपी ओलीलाई गाली गर्नु बाहेक जनताको
पक्षमा सिन्को सम्म भाँचेका छैनन् । सत्ता
गठबन्धनमा रहेका नेपाली कांग्रेस, माओवादी
केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी र अहिले
सत्ता गठबन्धनबाट बाहिरिएको जसपा र
राष्ट्रिय जनमोर्चाका नेताहरूले ७७ महिनासम्म
ओलीलाई गाली गर्ने काममै समय विताएका
छन् । कांग्रेसले अहिले आफूले जारी गरेको
घोषणापत्रलाई संकल्पपत्र भनेको छ । तर
उक्त संकल्पपत्रमा उल्लेख गरिएका कतिपय
विषयहरू कांग्रेस सभापति एवं प्रधानमन्त्री
शेरबहादुर देउवाको व्यवहार भन्दा फरक
रहेकाले गर्दा उक्त घोषणापत्र लागु हुन
सक्ने सम्भावना नै देखिएको छैन । कांग्रेसले
घोषणापत्रमा उल्लेख गरेका विषयहरू ७७
महिने देउवा सरकारको शासनलाई हेर्दा
त्यो प्राय असम्भव देखिएको छ । तत्कालिन
प्रधानमन्त्री केपी ओलीले राष्ट्रिय अनुसन्धान
विभाग, सम्पत्ति शुद्धीकरण विभाग र राजस्व
अनुसन्धान विभागलाई प्रधानमन्त्री तथा
मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अर्न्तर्गत त्याउँदा
तत्कालिन प्रमुख विपक्षी दलका नेता समेत
रहेका देउवाले ओलीमाथि अधिनायकवाद र
सर्वसत्तावादको आरोप लगाएका थिए । ओली
प्रधानमन्त्री बाट हटेको ७७ महिनासम्म पनि
उक्त कार्यालयहरू र विभागहरू अहिलेसम्म
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
अर्न्तर्गत नै राखिएका छन् । ती विभागहरूलाई
सम्बन्धित मन्त्रालय अर्न्तर्गत ल्याउने प्रयास
सम्म नगरिएको हनाले कांग्रेसको घोषणापत्रमा

• देवेन्द्र चूडाल

devendrachudal@gmail.com

जे जति प्रावधानहरू राखिएका छन् ती सबै
जनतालाई भुक्ताउने र सस्तो लोकप्रियताका
लागि मात्र उल्लेख गरिएको प्रष्ट हुँदै गएको
छ ।

कांग्रेसले आफ्नो बुनावी घोषणापत्रमा
भनेको छ, जसमा अस्तित्यार दुरुपयोग
अनुसन्धान आयोगलाई बलियो बनाउने
सम्बैधानिक निकायहरूमा पदाधिकारीहरूको
नियुक्ति गर्दा भागवण्डा नगर्ने भन्ने उल्लेख
गरिएको भएपनि देउवाको अहिलेको व्यवहार
हेर्दा त्यो असम्भव जस्तै देखिएको छ । तिनै
देउवाले भागवण्डाकै आधारमा पहिला पनि
सम्बैधानिक निकायमा नियुक्ति गर्दै आएका
थिए । सत्ता गठबन्धनले यस पटकको
निर्वाचनमा बहुमत त्याएको खण्डमा फेरी देउवा
नै सत्ता गठबन्धनको बुई चढेर प्रधानमन्त्री

कांग्रेसले अहिले आफूले
संकल्पपत्र भनेको छ
उल्लेख गरिएका कतिपय
एवं प्रधानमन्त्री शेरबहा
फरक रहेकाले गर्दा उक्त

बन्न सक्ने अवस्था भएकाले गर्दा र देउवाको
अहिलेको व्यवहार हेर्दा कांग्रेसले जे जस्तो
चुनावी घोषणापत्र ल्याएको भएपनि र त्यसमांग
उल्लेख गरिएका विषयहरू लागु हुन सक्ने
सम्भावना न्यून रहेको छ । सत्ता गठबन्धनमात्र
रहेका कुनै पनि दलले एकलै बहुमत ल्याउन
सक्ने अवस्था देखिएको छैन । कांग्रेसले
संघीय संसदको १ सय ६५ सिट मध्येमा ९९
सिटमा मात्र उम्मेदवार उठाएको र उसले
बढीमा ५०/५५ सिटमा मात्र विजय हाँसिल
गर्न सक्ने र समानुपातिकबाट बढीमा ४०/४५
सिटमात्र पाउने सम्भावना रहेकाले गर्दा उसले
माओवादी केन्द्र सहितका दलहरूको समर्थन
लिनुपर्ने हुन्छ सरकार निर्माणका लागि ।
सत्ता गठबन्धनमा जाने दलहरूले समेत आ
आफ्ना चुनावी घोषणापत्र ल्याएका हुनाले
कुनै एक दलको मात्र घोषणापत्र लागु हुन
नसक्ने अवस्थामा खिचडी सरकारले खिचडी
नीति ल्याउनुपर्ने हुन्छ । त्यही कारणले गदा
चुनावी घोषणापत्रहरू जनतालाई लोभ देखाएर
निर्वाचन जिले हतियार मात्र हुन् भन्नेमा कुनै

शंका रहेन ।
कांग्रेसका सभापति देउवा र माओवादी
केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालबीचमा पाँच
वर्ष कार्यकाल रहने संघीय संसदको पदावधि
सम्मा आलोपालो प्रधानमन्त्री बने गोप्य

सहमति भईसकेको र आलोपालो प्रधानमन्त्री बन्ने अवस्थाले गर्दा मुलुकले तीव्र विकास गर्न सक्ने सम्भावना नै देखिँदैन । अहिले नै मुलुकको अर्थतन्त्र डामाडोल अवस्थामा पुन्याइएको छ । असक्षम सरकारकै कारण ओली सरकारले सरकार छोड्दा १३ महिनालाई आयात धान्न सक्ने विदेशी मुद्रा सञ्चित रहेकोमा अहिले त्यो घटेर ७ महिनासम्मलाई मात्र आयात धान्न सकिने विदेशी मुद्रा सञ्चिती रहेको छ । यसै वर्ष रथानीय तह र संघीय संसद र प्रदेशसभाको निर्वाचन भएकाले तुले मात्रमा रकम खर्च भएको छ । विकास निर्माणका लागि आउने बैदेशिक सहायता घट्टै गएको अवस्थामा सरकारले बलियो आर्थिक नीति बनाउनुपर्नेमा टालटुले नीति लिएको हुनाले पनि देउवा सरकार आफै अच्यारो अवस्थामा पुगेको छ ।

देउवा र दाहाल आलोपालो प्रधानमन्त्री
बने गोप्य सहमति भईसकको अवस्थामा
देउवा र दाहालले चुनावी सभाहरूमा मन्त्री पद
बाँडै हिडेका छन्। दाहालले आफू पुगेका
क्षेत्रहरूमा मन्त्री पद बाँडेर जनतालाई प्रभावित
पार्दै आएका छन् भने उनै दाहालले रामचन्द्र
पौडेललाई समेत प्रधानमन्त्रीका उम्मेदवार भन्दै
तनहुङ्का जनतासामू पौडेललाई जिताउन आग्रह
गरेका छन्। त्यसैगरी पौडेलले दाहाललाई
शान्तिका दुत भन्दै दाहालको रास्रो चाकडी
गरेर सत्ता हत्याउने खेलमा लागेकै बेला
काग्रेसका महामन्त्री तथा काठमाडौं निर्वाचन
क्षेत्र नं. ४ का उम्मेदवार गगन थापाले समेत
आफू प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवार रहेको भन्दै
जनतालाई प्रलोभनमा पारेर निर्वाचन जिल्ले
रणनीति लिएका छन्।

रेणनात लएका छन् ।
कांग्रेसका महामन्त्री थापालाई अर्का महामन्त्री विश्व प्रकाश शर्माले प्रधानमन्त्रीका लागि समर्थन गर्ने बताइसकेको र डा. स्वर्णिम वागलेले समेत थापा प्रधानमन्त्री बन्न सक्ने र आगामी प्रधानमन्त्रीका उम्मेदवार भन्दै क्षेत्र नं. ४ का जनतालाई लोभ देखाएका भएपनि प्रधानमन्त्री बन्न पहिला थापाले निर्वाचन जिल्लु आवश्यक छ । निर्वाचन जितेर मात्र पुग्दैन पार्टीको संसदीय दलको नेता चुनिनु पन्यो । कांग्रेसको एकलै बहमत नआउने भएकाले

कांग्रेसले अहिले आफूले जारी गरेको घोषणापत्रलाई
संकल्पपत्र भनेको छ । तर उक्त संकल्पपत्रमा
उल्लेख गरिएका कतिपय विषयहरू कांग्रेस सभापति
एवं प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको व्यवहार भन्दा
फरक रहेकाले गर्दा उक्त घोषणापत्र लागु हुन सक्ने
सम्भावना नै देखिएको छैन ।

गर्दा सत्ता साफेदार दलहरूले समेत समर्थन गर्नुपर्ने हुन्छ यी सबै कार्यमा थापा सफल हुनु भनेको अहिलेकै अवस्थामा फलामको च्युरा चपाउने सरह हो । थापा कांग्रेसको तेहाँ महाधिवेशनमा महानम्नी पदमा पराजित भएका थिए भने चौधाँमा मात्र उनी सफल भए त्यही कारणले गर्दा अर्को निर्वाचन पछि प्रधानमन्त्री बन्ने रणनीतिक उद्देश्यले उनले अहिले प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवारको कार्ड फ्

याकेका हुन्, निर्वाचन जिल्को लागि ।
अहिलैकै राजनीतिक दलहरू र अहिलैकै
नेतृत्वबाट मुलुकमा सुशासन समुन्नत र
समृद्धिका आशा राख्नु किमार्थ उचित हुन
सक्दैन । पछिल्लो समयमा माधव कुमार
नेपालले समेत आफूलाई देउवा र दाहालले
प्रधानमन्त्री बनाईदिन्छन् भन्ने अभिव्यक्ति
दिँदै आएका छन् त्यो पनि रणनीतिक
राजनीतिक बाहेक अन्य केही हुन सक्दैन ।
निर्वाचनमा जम्मा ९८ जना उम्मेदवार खडा
गरेका व्यक्तिलाई फेरी देउवाले प्रधानमन्त्री
बनाईदिन्छन् भन्नु दिउँसै सपना देख्नुबाहेक
अन्य केही होइन । गगन थापालाई काउन्टर
दिनको लागि नेपाललाई त्यस्तो अभिव्यक्ति
दिन लगाइएको त होइन भन्ने प्रश्नसमेत
अहिले दलहरूभित्रै अहिले चर्चाको विषय
बनेको छ ।

महँगिदै नेपालको निर्वाचन

विनोद सिजापति

निर्वाचन धान्न नसकिने गरेर महँगो भयो सचेत राजनीतिकर्मी तथा नागरिकबाट घरीघरी सुनिन्छ, यो गुनासो। निर्वाचन परिणामले विकास प्रक्रियालाई गतिशील तुल्याउन सक्यो भने भएको निर्वाचन खर्च ओफेलमा पर्छ। यदि परिणामले यथास्थितिलाई निरन्तरता दियो भने निर्वाचनमा भए गरिएका खर्च महँगो मात्र होइन, थेगै नसक्ने हुन सक्छ। अधिल्लो निर्वाचन (२०७४) को परिणाम सुखेभन्ने उम्मेदवारले अभिमत उत्साहजनक थियो। त्यसलाई निर्वाचित सरकार प्रमुखले शपथ ग्रहण गर्दा नै अलिनो तुल्याइदिए। भर्न्दै दुईतिहाइ बहुमत प्राप्त खड्गप्रसाद औलीले नेतृत्व गरेको सरकारले संत्रमणकालीन राजनीतिको अन्त्य गर्ने विश्वास धेरैले गरेका थिए।

देशले पाँच वर्षका निमित्त रिस्थर सरकार पाएकामा नागरिकहरू खुसी थिए। ५० वर्ष कम्प्युनिस्ट नेतृत्वमा सरकार सञ्चालन हुने घोषणालाई पनि अतिरिजित ठानिएन। भ्रष्टाचार 'शून्य सहनशीलता' घोषणामै सीमित भयो। प्रतिबद्धताविपरीत सरकार भ्रष्टाचारमा लिन्त रहयो। प्रधानमन्त्री निर्वाचित सर्वसत्तावादी निरकुश सरकार प्रमुख बन्न लालायित रहे। संविधानिक प्रावधानविरुद्ध संसदको आयु छोटायाउन दुई खड्ग प्रहार गरेर संविधानलाई धरापमा पारे तिनले।

सरकारको अन्तिम दिनसम्म भ्रष्टाचारमा विराम लागेन। खड्गप्रसाद नेतृत्वको सरकारको विकल्पमा 'संविधान तथा लोकतन्त्रको रक्षा' का लागि गठबन्धन सरकार निर्माण भयो। काग्रेस सभापति एवं विपक्षी संसदीय दलका नेता शेरबहादुर देउवाको नेतृत्वमा पाँचदलीय गठबन्धन सरकार पनि खड्गप्रसाद नेतृत्वको सरकारको सकलबमोजिम नक्कल' प्रमाणित भयो। प्रत्येक घोटालामा सरकार प्रमुखको संलग्नता रहेको चर्चा चल्यो। आक्षेपलाई निराधार सावित गर्न कुनै औपचारिक पहलकदमीको हिम्मतसम्म पनि सरकारले गर्न सकेन।

विगत पाँच वर्षको कुरुप्य राजनीतिक अम्यास संविधानविरोधीका लागि संविधान असफल भएको ठहर गर्ने अस्त्र सावित भयो। लोकतन्त्रप्रति विश्वास तथा आस्था नराख्ने पुरातनवादी उग्र वामपन्थीका निमित्त लोकतन्त्र नै असफल भएको तर्क प्रस्तुत गर्ने ऊर्जा मिथ्यो। सर्वसाधारणमा राजनीतिप्रति वित्तुणा फैलिएको छ। युवा पंथिको देशको भविष्यामाथि शंका बढ्न थालेको छ। देशमा नैराश्यको वातावरण छाँको छ। समग्रमा भन्नुपर्दा देशले विगत पाँच वर्ष खेर फालेको महसुस सबैले गर्दै छन्। तिनै तहका सरकार निर्माणका निमित्त अधिल्लो निर्वाचन (२०७४) मा देशले लगभग एक खर्च ३१ अर्ब रुपैयाँ खर्चको अनुमान गरिएको थियो।

खर्च रकम बालुवामा पानी हालेसरह भयो। निर्वाचन परिणाम निराशाजनक हुनुको प्रमुख कारण मतदाताले गरेको गलत निर्णय थियो। सामूहिक निर्णयहरू विरलै सही हुन्छन्। गल्ती दोहरिन्छन्। गल्लीबाट पाठ सिक्ने समाज तथा मुलुक उँभो लाग्नु। विगतको गल्तीबाट नसिक्ने मुलुक अन्योलाको दुश्चक्रमा फसिराख्छ। यदि पुनः मतदाताले विगतको गल्ती दोहोयाउने हो भने आगामी पाँच वर्ष अधिल्लो पाँच वर्षभन्दा फरक हुनेछैन। गलत शासकलाई नै मतदाताले अर्को अवसर दिए भने अनुमानित एक खर्च रुपैयाँभन्दा बढी निर्वाचन खर्च 'खेल खत्तम पैसा हजार' सिवाय केही सावित हुनेछैन।

संघीय प्रतिनिधिसम्बाद तथा प्रदेश सभाका निमित्त सरकारले २० करोड रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ। विनियोजित यो रकम सरकारले केवल निर्वाचनका

निमित्त छुट्याएको प्रत्यक्ष खर्चका लागि मात्र हो। निर्वाचन तयारी तथा व्यवस्थापनका लागि हुने प्रशासकीय तथा सुरक्षासम्बन्धी खर्च विनियोजित रकमअन्तर्गत पर्दैनन्। सरकारी ओहोदामा रहेका कर्मचारी-सुरक्षा निकायलगायत राजनीतिकर्मीले दैनिकीका अतिरिक्त निर्वाचनसम्बन्धी कार्य वाँदेखि गर्दै आएका हुन्छन्। त्यस्तो खर्च यस शीर्षकअन्तर्गत पर्दैनन्।

उदाहरणका लागि जिल्ला प्रशासनका कर्मचारीले गर्ने खर्चको सम्बन्ध निर्वाचनसँग भए पनि त्यस्ता खर्च यस विनियोजनअन्तर्गत पर्दैनन्। राजनीतिकर्मीले पाएसम्म कार्यालय सहयोगी/सिपाहीदेखि उच्च अधिकृतको फेरबदली तथा सरला-बढुवामा शक्तिको दुरुपयोग गरी नै राख्नन्। यसको ध्येय निर्वाचन परिणाम आफ्नो पक्षमा पार्नु नै हो। कर्मचारीको सरला-बढुवा तथा कार्यक्षेत्र परिवर्तनमा दुने व्ययभार पनि निर्वाचनसँग जोडिएको हुन्छ। सरकारले व्यहोर्ने सत्तासीनको हेलिकोप्टर सवार खर्च अप्रत्यक्ष निर्वाचन खर्चको प्रमुख अंग हुँदै छ। उम्मेदवारले प्रवारप्रसार गर्दा प्रस्तुत गरिने मैले यस क्षेत्रको विकास निर्माणमा पुऱ्याएको योगदान अभिलेख तथा फेरहरिस्त अप्रत्यक्ष खर्चको केही उदाहरण हुन्। उम्मेदवारले गर्ने खर्चको अन्तरकथा अपार हुन्छ। निर्वाचन आयोगले उम्मेदवारले गर्ने खर्च सीमा तोक्ने गर्दै। सो खर्च सीमा उल्लंघनलाई आचारसंहिता उल्लंघन ठहर गरिने प्रावधान छ। उम्मेदवारका निति अन्य आचारसंहिता उल्लंघन गर्नुजस्तै खर्च सीमा अवहेलना गर्नु 'पुरुषार्थ' हुँदै आएको छ। 'काग कराउँदै गर्दै पिना सुकै गर्दै।' आयोग कराउँदै गर्दै, हैसियतअनुसारका राजनीतिक व्यक्तित्वले आफै लय तथा तालमा आचारसंहिता उल्लंघन गरि नै राह्नन्नन्। तिनले गर्ने सरकारी स्रोत तथा साधनको दुरुपयोग र रकमको हरिसाब कसले राख्ने ?

सबैलाई थाहा छ खेलको नियम। निर्वाचन समापनलगतै निर्वाचित तथा हार्ने उम्मेदवारलगायत प्रत्यासी राजनीतिकर्मीले आगामी निर्वाचनका निमित्त खर्च जोहो गर्न थालिहाल्छन्। विगत पाँच वर्षमा गठित दुवै सरकारले मच्चाएका भ्रष्टाचार प्रकरणका अनेकमध्ये एक उद्देश्य निर्वाचन खर्च जुटाउनु नै थियो। करदाताबाट संकलन गरिएको रकमको चरम दुरुपयोगले मात्र सरकार तथा विपक्षलाई विजयको माला पहिरिन खर्च पुग्दैन। त्यसकारण दल तथा नेताले उम्मेदवारी टिकट लिलाम गरेर थप रकम संकलन गर्दैनन्। उम्मेदवारमध्ये अधिकारियो नेतृत्वलाई भेटी नचढाई टिकट पाउँदैनन्। भ्रष्टाचार तथा टिकट बिक्रीबाट प्राप्त रकममध्ये केही हिस्सा प्रतिनिधिसम्बा तथा प्रदेश सभा निर्वाचनमा खर्चिङ्दै छ।

हाबी भएको निर्वाचन प्रणालीमा उम्मेदवारले गर्ने वास्तविक खर्च अधिकाश अवस्थामा उम्मेदवार स्वयंलाई समेत थाहा हुँदैन। निहित स्वार्थ समूहले खेलने नेपथ्यको भूमिका प्रकाशमा बिरलै आँच्छ। त्यसो त उम्मेदवार हुने आकाशा राखेको दिनदेखि नै उसको खर्च सुरु हुन्छ।

परिवारका सदस्यदेखि समर्थक तथा राजनीतिक कार्यकर्ता विनाखर्च परिचालित हुँदैनन्। विनापैसा स्थानीयहरूले सामाजिक कार्यक्रममा सहभागिता जनाउन कठिन हुन्छ। धार्मिकलगायत सामाजिक कार्यक्रममा प्रत्यासीको उपस्थिति त्यतिज्ञले समाजले अनदेखा गर्दै, जबसम्म प्रत्यासी उम्मेदवारले 'आर्थिक सहयोग' दिँदैनन्। राजनीतिक दलका प्रत्यासीका निमित्त सिफारिस गर्ने स्थानीय नेताजनलाई खुसी नतुल्याई धरो चल्दैन। केन्द्रीय तहका नेता कार्यकर्तासँगको सामाजिक तथा व्यक्तिगत सम्पर्क खर्चिले हुन्छ। आवतजावतका अतिरिक्त भोजभत्रे सञ्चालन खर्च नगर्न प्रत्यासीले उम्मेदवारी दर्ज गर्ने पाउँदैन। टिकट प्राप्त गरेपछि हुने खर्चको भलले बाढीको रूप धारण

गर्दै, हिसाबकिताब राख्न अत्यन्त कठिन हुँच। समर्थकलाई रेजाउन सकिएन भने अर्को प्रत्यासी उम्मेदवारले तिनलाई उठिट्याइन्छ। उम्मेदवारीबाट प्रतिस्पर्धा हुँदै अर्को उम्मेदवारले जति खर्च गर्न सकिएन भने परायज भोग्नुपर्ने अवस्था धेरैको कल्पनाभन्दा पर हुँदैन।

दुई गहिरो मानोविज्ञानपीडित हुन्छन्। नेपाली मतदाता। पहिले, जिल्लालाई भोट दिने अनि दोस्रो, जुन उम्मेदवारले निर्वाचनमा बढी तामकाम प्रदर्शन गर्दै, अर्थात् बढीभन्दा बढी खर्च गर्दै, उसैले

उनीहस्का निमित्त। मत वा अधिकार बित्री गरेर रकम भेटाइन्छ भने किन त्यस्तो अवसरबाट लाभ नलिने? निर्वाचनको पूर्वसम्बन्धी घोषणा हुने 'मौन अवधि' सबैभन्दा उत्पादनशील हुन्छ। यस अवधिमा दुई किसिमका 'डन' परिचालित हुन्छन्। पहिले, सर्वसाधारण नागरिकले तिरेको तिरोमा राजगज गर्ने लाइसेन्स प्राप्त सत्तासीन तथा तिनका मतियार। दोस्रो, सर्वसाधारणके रगत-पसिना शोषण गरेर वा लुटेर संकलन गर्ने। यी दुवै थरीका निमित्त मौन अवधि सबैभन्दा महत्वपूर्ण

● ● ●

भ्यास संविधानविरोधीका लागि संविधान असफल भएको ठहर गर्ने अस्त्र सावित भयो। लोकतन्त्रप्रति विश्वास तथा आस्था नराख्ने पुरातनवादी उग्र वामपन्थीका निमित्त लोकतन्त्र नै असफल भएको तर्क प्रस्तुत गर्ने ऊर्जा मिल्यो। सर्वसाधारणमा राजनीतिप्रति वित्तुणा फैलिएको छ।

● ● ●

विजयको माला पहिरिन्छ भने विश्वास, फलानाले 'पैसाको खोलो बगाएको छ, उसको जित निश्चित छ'। त्यसैगरी सबै मतदाताले आफ्नो भूमिका रमितेमा मात्र सीमित राख्नेन्छ। कतिपय मतदाताका निमित्त उम्मेदवारसम्म प्रत्यक्ष सम्पर्कमा आउने यो एक मात्र अवसर हो। विरलै भोजभत्रेरा आमन्त्रित हुने व्यक्ति तथा तिनको घरपरिवारले निमन्त्रण पाउने यो सुखद अवसर पनि हो। उम्मेदवारले आयोजना गर्ने भोजभत्रेरको उपस्थिति धेरै हुँदैन। उम्मेदवारमध्ये कतिपयले निर्वाचन खर्च स्रोत निजीजस्तै जीवनभरिको बचत, घरखेत धितो तथा विक्र

● एनसेलले ल्यायो चुनावलक्षित डेटा र भ्वाइस प्याक

एनसेल आजियाटाले चुनावलक्षित डेटा र भ्वाइस प्याक ल्याएको छ। प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभा निर्वाचनमा अपेटेटेड रहन विभिन्न डेटा र भ्वाइस प्याक ल्याएको कम्पनीले जनाएको छ। आफूले प्रदान गरेको प्याकले ग्राहकहरूलाई सञ्चार सेवामा पहुँच सुनिश्चित गर्ने र यसले सेवा सहज र सुलभ हुने जनाएको छ। ग्राहकले आवश्यकताअनुसार दैनिक, साप्ताहिक वा मासिक प्याक छनोट गर्न सक्नेछन्। यसअन्तर्गत करसहित ४८ रूपैयाँमा २४ घन्टा अनलिमिटेड डेटा र नेपालका सबै नेटवर्कमा ४० एसएमएस प्याक लिन सक्नेछन्। यसका लागि ग्राहकले सजिले एस्ट्रिक्स १७१२३ एस्ट्रिक्स २५ व्यास डायल गर्नुपर्न बताइएको छ।

यस्तै, डेटा सेवामा, ग्राहकले डबल मजा प्याकअन्तर्गत सात दिनको समयसीमा रहेको पाँच जिवी डेटा र एक जिवी नाइट डेटा प्रयोग गर्न सक्छन्। साथै, सोही प्याक पुनः खरिद गर्दा दोब्बर डेटा भोलुम प्राप्त गर्ने एनसेलले जनाएको छ। त्यस्तै, २९ रूपैयाँमा एकदिने एक जिवी अल टाइम डेटा र १०० एम्बी (बोनस) डेटा प्याक पनि पाइने बताइएको छ।

त्यस्तै गरी, भ्वाइस सेवाअन्तर्गत ग्राहकले अल नेपाल भ्वाइस प्याक प्रयोग गरी कुनै पनि नेटवर्कमा सुलभदरमा कल गर्न सक्नेछन्। ग्राहकले यो प्याकमा रहेको ५०० मिनेट अल नेट कल २६५ रूपैयाँमा सुचारू गर्न सक्नेछन्। एनसेल एप र वेबसाइटमार्फत पनि यो प्याक खरिद गर्न सकिन्छ।

अन नेट कलका लागि पनि ग्राहकलाई इन्डलेस कुराकानी प्याकको विकल्प रहेको कम्पनीको भनाइ छ। उक्त प्याकमा रहेको कुल ८५५ मिनेट अन नेट टक टाइम (हरेकदिन १२५ मिनेट अन नेट टक टाइम, सात दिनसम्म) १५ रूपैयाँमा पाउने बताइएको छ।

● ग्लोबल आइएमई र बैंक अफ काठमाण्डू मर्जरको अन्तिम समझदारी

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड र बैंक अफ काठमाण्डू लिमिटेडबीच एक-आपसमा गाभन-गाभिनका लागि अन्तिम समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर भएको छ। समझदारीपत्रमा ग्लोबल आइएमई बैंकका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकाल तथा बैंक अफ काठमाण्डू लिमिटेडका अध्यक्ष प्रकाश श्रेष्ठले हस्ताक्षर गरेका हुन्।

यसअघि दुवै बैंक मर्जर प्रयोजनका लागि

मूल्यांकनकर्ताबाट प्राप्त चल-अचल सम्पति, दायित्व तथा कारोबारको मूल्यांकन प्रतिवेदनका आधारमा निर्धारण गरिएको सेयर स्वाप अनुपात १:१ दुवै बैंकका सञ्चालक समितिले अनुमोदन गरिसकेको जनाइएको छ। मर्जरपश्चात बैंकको कुल पुँजी ५७ अर्ब रूपैयाँ, चुक्ता पुँजी ३५ अर्ब ७७ करोड रूपैयाँ, कुल निक्षेप चार खर्ब रूपैयाँ, कुल कर्जा तीन खर्ब ७९ अर्ब रूपैयाँभन्दा बढी खुद नाफा आर्जन गरिसकेका छन्। मर्जरपछि बन्ने नयाँ बैंक कुल पुँजी, चुक्ता पुँजी तथा व्यवसायको आकारको हिसाबले नेपालको सबैभन्दा ठूलो बैंक बन्ने दाबी गरिएको छ।

नयाँ बैंकको नाम ग्लोबल आइएमई बिओके लिमिटेड हुने र सञ्चालक समितिमा ग्लोबल आइएमई बैंकको तर्फबाट अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालसहित पाँचजना र बैंक अफ काठमाण्डूको तर्फबाट दुईजना रहने जनाइएको छ। प्रमुख कार्यकारी अधिकृत ग्लोबल आइएमई बैंकका रन्नराज बचारायर्थ रहने जनाइएको छ। दुई बैंकहरूको मर्जरपश्चात कुल तीन सय ८५ शाखा, तीन सय ६९ एटिएम, दुई सय ७५ शाखारहित बैंकिङ सेवा, ६१ विस्तारित शाखा कार्यालयहरू, तीनवटा विदेशिस्थित सम्पर्क कार्यालय पुग्ने बैंकले जनाएको छ। त्यसका साथै ४० लाखभन्दा बढी ग्राहकसहित अन्य धेरै वित्तीय परिसूचकहरूमा ग्लोबल आइएमई बिओके लिमिटेड मुलुकको सबैभन्दा ठूलो बैंक हुने दाबी गरिएको छ।

हस्ताक्षरपछि ग्लोबल आइएमई बैंकका अध्यक्ष

द्वालले मुलुकको आवश्यकताअनुसार बैंकिङ क्षेत्रको विकास हुने बताए। ठूला पूर्वाधारमा लगानी गर्न, मुलुकभर वित्तीय पहुँच पुँचाउन र बैंकिङ लागत घटाउन ठूला र सबल बैंकको आवश्यकता रहने र मर्जरपछि बन्ने बैंकले त्यसको सम्बोधन गर्ने उनको भनाइ थियो। बैंक अफ काठमाण्डूका अध्यक्ष श्रेष्ठले देशको आर्थिक विकास र समृद्धिमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको भूमिका महत्वपूर्ण रहने बताए। उनले भने, देशको आर्थिक रूपान्तरण र आर्थिक समृद्धिका लागि ठूलो, सक्षम र राम्रो बैंकको आवश्यकता पर्छ। त्यसको सम्बोधन मर्जरपछि बन्ने ग्लोबल आइएमई बिओकेले गर्नेछ।

● लक्ष्मी बैंकले ल्यायो 'सेभ लाइक अ च्याम्पियन' बचत योजना

लक्ष्मी बैंकले फिफा विश्वकपको अवसर पारेर नयाँ बचत योजना ल्याएको छ। बैंकले 'सेभ लाइक अ च्याम्पियन' (बचत गर्न, च्याम्पियन बन्नी) भन्ने नारासहित बचत योजना ल्याएको हो।

गोलरक्षकद्वारा फुटबल खेल जिलालाई गरिने बचाउ र लगनशीलतापूर्वक व्यक्तिगत तवरमा आफै आर्थिक उपरानकनाका लागि गरिने बचतबीच समानता देखाउने उद्देश्यले यो बचत खाता सञ्चालनमा ल्याएको प्रसंग उल्लेख गरेको छ। यस अभियानले वर्तमानका र भवियतका दुवै पुस्ताहरूको भविष्य उज्ज्वल बनाउन 'बचत'का शक्ति र भावनालाई प्रवर्द्धन एवं प्रोत्साहन गर्ने लक्ष्य लिएको बैंकको भनाइ छ।

अभियान २० नोभेम्बर २०२२ देखि ३१ डिसेम्बर २०२२ सम्म सञ्चालन हुने जनाइएको छ। यस अवधिमा बचत गर्ने निश्चित बचतकर्तालाई पूर्वस्वीकृत क्रेडिट कार्ड, आजीवन निःशुल्क ग्रिन बैंकिङ प्लाटफॉर्म (बैंकको मोबाइल बैंकिङ र इन्टरनेट बैंकिङ, डिम्याट खाता, मेरो सेयर, भाइबर बैंकिङ, इमेल समाधानहरू) र खुलुकेलगायतका आर्थिक उपहारहरू प्रदान गरिने बैंकले जनाएको छ।

● सानिमा बैंकले सुरु गर्ने भिसा डाइरेक्ट सेवा

सानिमा बैंकले आफ्ना ग्राहकका लागि सानिमा भिसा डाइरेक्ट नामक सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ। बैंकले सेवामार्फत ग्राहकले विदेशबाट पठाएको पैसा तुरुतौ प्राप्त गर्न सक्ने सुविधा सञ्चालनमा ल्याएको हो।

विश्वभरबाट सानिमाको भिसा कार्ड नम्बरमा इन्टरनेट बैंकिङ, मोबाइल बैंकिङ र एटिएमजस्ता विभिन्न डिजिटल माध्यमबाट सजिले रकमान्तर गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ। यो सेवा नवीन प्रविधि भएकाले विश्वभरबाट सानिमा बैंकको भिसा कार्ड नम्बरमा पैसा प्राप्त गर्ने उपयुक्त बैंकलिक माध्यम रहेको बैंकको दाबी छ। यो सेवा बैंकले भिसा इन्टरनेसनलसँगको सहकार्यमा सञ्चालन गरेकाले सरल, सुरक्षित र छरितो रहेको बैंकले जनाएको छ।

हाल बैंकले देशका सातै प्रदेशमा एक सय ३० कार्यालय तथा एक सय २३ एटिएमार्फत सेवा प्रदान गरिरहेको जनाइएको छ।

● रायमाभीले जिते सिटी एक्सप्रेसको दसैँ-तिहार योजनाको बम्पर उपहार

सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरले सञ्चालन गरेको विदेशबाट सिटी आयो, दसैँ-तिहारलाई गोल्डेन बनायो। नामक योजनाअन्तर्गत मेगा बम्पर उपहार पाँच तोला सुन साउदी अरबाबाट रेमिट्यान्स पठाएको जीवन रायमाभीले जितेका छन्। कम्पनीले भद्रौ

कपोरेट

१५ गतेदेखि ६३ दिन सञ्चालन गरेको योजनामा रायमाभीले बम्पर उपहार जितेका हुन।

योजनाअन्तर्गत लक्की ड्रमार्फत हरेक महिना एकजनालाई एक तोला चाँदी साथै ६३ दिन लगातार हरेक दिन १६ जना विजेताहरूलाई आकर्षक गिफ्ट ह्यापर अन्तिममा एकजनालाई बम्पर उपहारका लागि छनोट गरेको कम्पनीले उल्लेख गरेको छ। जसअनुसार एक हजार आठजनालाई उपहारका रूपमा ९० तोलाका दरले चाँदी र दुईजनालाई मासिक उपहारअन्तर्गत एक तोलाका दरले सुन जितेको जनाइएको छ।

सिटी एक्सप्रेसले आन्तरिक विभेषणअन्तर्गत देशभर छारिएर रहेका १५ हजारभन्दा बढी भुक्तानी केन्द्रहरूमार्फत छिटो, सहज र सुरक्षित तरिकाले भुक्तानी प्रदान गर्ने, कुनै पनि बैंकको खातामा रकम जम्मा गर्ने र मोबाइल वालेटमा लोड गर्न सकिनेजस्ता सुविधा प्रदान गर्दै आइरहेको जनाएको छ।

● ज्योति लाइफको साधारणसभामा मर्जरको प्रस्ताव

ज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको पाँचौं वार्षिक साधारणसभाले सूर्योलाई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीसँग मर्जरका लागि तय भएको स्वाप रेसियोलाई स्वीकृति प्रदान गरेको छ। पोखरामा भएको साधारणसभाले यी दुई कम्पनीबीच एकबाराबर ०.८२५ कित्ता सेयर आदान-प्रदान गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको हो।

यसका साथै साधारणसभाले मर्जर कार्यका लागि आवश्यक सम्पूर्ण जिम्मेवारी सञ्चालक समितिलाई दिने निर्णय पनि पारित गरेको जनाइएको छ। सभाले सञ्चालक समितिले प्रस्तुत गरेको आव ०७७/७८ को वार्षिक प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गरेको कम्पनीले जनाएको छ। आव ०७७/७८ को नाफा, नोक्सान, हिसाब, नगद

